

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Дрогобицького державного педагогічного університету

імені Івана Франка

Валентина БОДАК

професор

« 26 »

січня

2026 р.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів докторської дисертації

на тему «Розвиток зарубіжної вищої освіти в українській історіографії
90-х рр. XX – першої чверті XXI століть»

здобувача наукового ступеня доктора педагогічних наук

Снітовської Ольги Йосипівни

за спеціальністю 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки

Рецензенти у складі: доктора філософських наук, професора, завідувача кафедри філософії, соціології та політології імені професора Валерія Скотного Скотної Надії Володимирівни; доктора педагогічних наук, професора кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти Чепіль Марії Миронівни; доктора педагогічних наук, професора, завідувача кафедри педагогіки та методики початкової освіти Садової Ірини Ігорівни провели попередню експертизу дисертаційної роботи Снітовської Ольги Йосипівни на тему «Розвиток зарубіжної вищої освіти в українській історіографії 90-х рр. XX – першої чверті XXI століть», поданої на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук за спеціальністю 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки. Розглянувши докторську дисертацію та наукові публікації, в яких висвітлені основні наукові результати здобувача, ухвалили прийняти такий висновок:

1. Обґрунтування вибору теми дослідження

Упродовж тисячолітньої історії Україна розвивалася у фарватері європейської культури, тож інтеграція її національної системи вищої освіти в Європейський простір вищої освіти (ЄПВО) є природним і закономірним процесом. Реалізація цього державного курсу супроводжується значними труднощами через укорінення «радянської спадщини», зовнішні перешкоди, власну національну інертність.

На перешкоді реалізації цивілізаційного вибору України стала російська агресія РФ, що продемонструвала національну гідність і готовність українського народу захищати не лише свою державу, а й країни Європи. Попри війну і геополітичну турбулентність, для євроінтеграційного процесу

відкрилися нові перспективи: у червні 2022 р. Україна здобула статус кандидата на вступ до Європейського Союзу; у червні 2024 р. розпочалися перемовини з реалізації цього процесу; у 2025 р. активізувалася співпраця щодо впровадження його ключових кластерів, одним з яких є галузь освіти.

За складних військово-політичних умов та в перспективі повоєнної відбудови й модернізації національної системи вищої освіти України актуалізується потреба вивчення та творчого використання зарубіжного досвіду щодо професійної підготовки майбутніх фахівців у закладах вищої освіти. На розв'язання цього завдання спрямовують закони України «Про вищу освіту» (2014), «Про освіту» (2017), «Про фахову передвищу освіту» (2019) та базові урядові документи, зокрема «Рамкова програма з досліджень та інновацій» (2014); рамкові угоди між Урядом України та ЄС про партнерство і співробітництво, про допомогу ЄС в освітній сфері, про участь України в програмі «Горизонт 2020»; «Проект Стратегії розвитку вищої освіти України на 2021–2031 роки»; «Стратегічний план діяльності МОН до 2027 року» тощо. У них аналізуються виклики, пов'язані із втратами людського капіталу, та акцентується на потребі ґрунтовного осмислення й адаптації світового досвіду щодо вдосконалення політики, управління і реформування галузі вищої освіти, забезпечення її якості і цифрової трансформації, реалізації курсу євроінтеграції у сферах освіти і науки.

За доби державної незалежності зусиллями вітчизняних науковців, які представляють різні галузі знань (філософія і філософія освіти, педагогічна компаративістика, державне управління, економіка і фінанси, історія, соціологія, право тощо), нагромаджено значний масив різновидових досліджень (монографії, дисертації, наукові статті, матеріали наукових конференцій, навчальні посібники, довідникові видання), які розкривають різні аспекти функціонування системи вищої освіти в зарубіжжі та сукупно окреслюють її національну рецепцію. Українська історіографія з означеної проблеми є багатовимірною, поліструктурною, міждисциплінарною. Вона потребує предметного комплексного аналізу для визначення здобутків, прогалин та перспектив дослідження.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Дослідження здійснено в межах плану науково-дослідницької роботи кафедри латинської та іноземних мов Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького як складова комплексної наукової проблеми «Нативістично-емпіричні підходи до викладання іноземних мов у медичних вузах за умов змішаних форм навчання» (номер державної реєстрації 0116U004509). Одним з її пріоритетів є системне вивчення досвіду розвитку вищої освіти та медичної освіти в розвинутих країнах світу. Тему дисертаційного дослідження затверджено вченою радою Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (протокол № 14 від 22 грудня 2025 року).

3. Наукова новизна одержаних результатів

уперше:

- здійснено цілісний структурований аналіз основних етапів, напрямів, тенденцій розвитку в 90-х рр. ХХ – першій чверті ХХІ ст. української історіографії зарубіжної вищої освіти;

- обґрунтовано позицію щодо виокремлення історіографії педагогічної компаративістики як окремої субдисципліни історико-педагогічної науки, що вивчає нагромадження наукових знань про розвиток освітніх систем і педагогічної науки в зарубіжжі;

- розроблено періодизацію означеного історіографічного процесу, який складається з трьох основних етапів: перший – початковий, пострадянський (1991 – 2000/2001 рр.); другий – проєвропейський (2002–2009/2010 рр.); третій – третій – глобаліський (2011/2012 – 2025 рр.) поділяється на дві фази, які розмежовує початок 24 лютого 2022 р. повномасштабної збройної агресії РФ проти України;

– представлено класифікацію наукових джерел про розвиток вищої освіти в зарубіжжі, що складається із семи груп: узагальнювальні праці; монографії і дисертації; наукові статті; матеріали наукових конференцій; дидактична література; довідникові видання; наукові огляди, рецензії;

- здійснено синтезований аналіз рецепції української науки щодо імперативів глобалізації та інтернаціоналізації вищої освіти;

- розроблено та апробовано спеціальну програму метааналізу досліджень українських компаративістів про розвиток різних напрямів вищої професійної освіти в зарубіжних країнах;

- досліджено вітчизняну педагогічну історіографію про розвиток теорії та практики навчання і виховання у вищій школі зарубіжжя;

- проаналізовано міждисциплінарний дискурс з проблем державної політики, управління, реформування та забезпечення якості вищої освіти в зарубіжжі;

- визначено шляхивикористання доробку вітчизняної історіографії про розвиток вищої освіти в зарубіжжі для реформування національної системи освіти та розвитку наукових досліджень в означеному напрямі.

Подальшого розвитку набуло: вивчення генези формування української педагогічної історіографії у 20-х – 80-х рр. ХХ ст. та розробка її категорійно-поняттєвого апарату і дослідницького інструментарію; науковий підхід щодо поділу джерел педагогічної науки на першоджерела як матеріалів, що не є результатом науково-аналітичного дослідження, та історіографічні джерела у вигляді різновидових наукових праць; обґрунтування візії компаративістики як окремої міждисциплінарної галузі знань; систематизація бібліографії про розвиток вищої освіти в зарубіжжі; розробка дефініцій «зарубіжна освіта» і «закордонна освіта», «вища освіта», «педагогічна освіта», «вища професійна освіта», «вища медична освіта» тощо.

4. Теоретичне та практичне значення результатів дисертації полягає в тому, що представлені в ньому репрезентативні наукові джерела та

теоретичні положення, висновки дають відносного цілісне уявлення щодо етапів, характеру, тенденцій, напрямів, інших аспектів розвитку української педагогічної та галузевої історіографії про становлення і функціонування системи вищої освіти в зарубіжжі. За матеріалами дисертації підготовлено елективний курс «Вища освіта зарубіжжя в сучасній українській історіографії», який пройшов апробацію в процесі професійної підготовки магістрантів і аспірантів педагогічних спеціальностей у ЗВО України. Цей практичний досвід та потреби вдосконалення професійної підготовки фахівців різних галузей знань (освітян, управлінців, економістів, правників тощо) дозволяє стверджувати, що матеріали дослідження можуть бути корисними в розробці науково-методичного забезпечення для організації освітнього процесу в різнопрофільних ЗВО та системі післядипломної освіти і підвищення кваліфікації кадрів. Передусім це стосується викладання нормативних дисциплін та елективних курсів з історії зарубіжної освіти, педагогічної компаративістики, педагогіки вищої школи, освітніх технологій.

Результати дослідження можуть бути корисними для розробки державних і регіональних концепцій, програм реформування національної системи вищої освіти України та її інтеграції в світовий і європейський освітній простір у післявоєнний період. Урахування викладених у ньому методологічних і теоретичних положень, фактографічного матеріалу може сприяти вдосконаленню планування та організації наукових досліджень з педагогічної та різногалузевої компаративістики, розробці навчально-методичних матеріалів відповідного спрямування, а також прогнозуванню розвитку педагогічних студій та неперервної професійної освіти в національному і міжнародному вимірах.

5. Особистий внесок здобувача

Викладені в дисертації наукові результати здобуто самостійно. У спільних публікаціях авторці належить: аналіз зарубіжного дискурсу щодо трактування коучингу як педагогічної технології [25]; аналіз історіографії про інноваційні освітні технології в професійній підготовці українських студентів у воєнний час [5]; узагальнення наукового досвіду вивчення синтезного підходу у розробленні моделі формування компетентностей учителів у дистанційному навчанні [2]; узагальнення доробку українських учених-педагогів про розвиток управління вищою освітою [4]; аналіз зарубіжного досвіду метааналізу студій про психічний стан студентів за екстремальних ситуацій [3]; узагальнення доробку українських учених-педагогів про розвиток національних систем медичної освіти [6]; аналіз доробку вчених про ефективність розвитку критичного мислення студентів ЗВО через вивчення факультативних гуманітарних курсів [7]; аналіз медичної освіти в Україні й Німеччині в історичному контексті щодо практичної підготовки [30]; обґрунтування сучасних викликів вищої медичної освіти [31]; обґрунтування заходів щодо підготовки здобувачів ступеня доктора філософії [38].

6. Апробація матеріалів дисертації

Основні положення та результати дослідження обговорювалися на засіданнях кафедри латинської та іноземних мов Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, здобули позитивні відгуки на наукових і науково-практичних конференціях, зокрема:

міжнародних за кордоном: «Світ наукових досліджень» (Польща, Ополе, 2023), «Європейський науковий конгрес» (Іспанія, Мадрид, 2023); «Сучасні проблеми та виклики польських й українських педагогів в умовах миру і війни» (Польща, Люблін, 2024), «Майбутнє науки: інновації та перспективи» (Стокгольм, Швеція, 2025), «Сучасні тенденції розвитку економіки, технологій та промисловості» (Торонто, Канада, 2025), «Сучасні тенденції розвитку наукових досліджень» (Бостон, США, 2025); «Майбутнє в результатах сучасних наукових досліджень '2025» (Карлсруе, Німеччина, 2025);

міжнародних в Україні: «Концептуальні шляхи розвитку науки» (Київ, Київ, 2020), «Теоретичні та практичні аспекти розвитку сучасної педагогіки та психології» (Львів, 2021), «Сучасні педагогіка та психологія: перспективні напрямки наукових досліджень» (Київ, 2021), «Теоретичні та практичні аспекти розвитку сучасної педагогіки та психології» (Львів, 2021), «Ефективне управління як двигун фінансово-економічного розвитку: матеріали» (Суми, 2023); «Перспективи сучасної науки: теорія і практика». Львів, 2024), «Підготовка дисертацій в умовах воєнного стану: актуальні питання та шляхи їх вирішення» (Львів – Торунь, 2024), «Наука та освіта в умовах воєнного часу» (Дніпро, 2024 р.); «Сучасні виклики та актуальні проблеми науки, освіти та технологій» (Полтава, 2024), «Сучасна українська освіта: виклики, стратегії, технології» (Дрогобич, 2025), «Педагогічна наука й освітня практика в реаліях війни: виклики, досвід, перспективи» (Коломия, 2025), «Розвиток неперервної педагогічної освіти за умов воєнного стану в Україні та глобальних викликів» (Івано-Франківськ, 2025).

всукраїнських з міжнародною участю: «Актуальні проблеми педагогічної освіти: новації, досвід та перспективи» (Запоріжжя, 2024).

7. Перелік публікацій за темою дисертації

Основні положення та результати дисертаційного дослідження висвітлено у 43 публікаціях (з них 33 одноосібні), з-поміж яких: 1 розділ у колективній монографії, 6 статей у виданнях, що індексуються наукометричною базою Scopus, 23 статті у фахових виданнях України, 13 публікацій у педагогічних журналах та збірниках наукових конференцій.

Монографії, розділи монографій

1. Snitovska O. Integration and globalization of higher education at the reception of ukrainian scientists (second half of the 1990s – the beginning of the 20s of the 21st century). *European Science: monographic series. Scientific research in modern conditions of instability: Education and pedagogy, Philology, Psychology and sociology, Medicine and healthcare, Biology and ecology, Agriculture, forestry, fisheries and water management.* 2023. Book 24. Part 3. P. 20–29. DOI: <https://doi.org/10.30890/2709-2313.2023-24-03-017>

**Статті у зарубіжних наукових періодичних виданнях,
які індексуються в міжнародних наукометричних базах
Web of Science і Scopus**

2. Samoylenko O., Snitovska O., Fedchyshyn O., Romanyshyna O., Kravchenko O. The Use of a Synthesis Approach to Develop a Model for Training Teachers' Competencies in Distance Teaching. *International Journal of Learning, Teaching and Educational Research*. 2021. Vol. 20. № 7. P. 308–327. DOI: <https://doi.org/10.26803/ijlter.20.7.17>

3. Savchuk B., Snitovska O., Vintoniak O., Koval P., Fedchyshyn N., Fedoniuk L., Bilavych H. Meta-analysis of studies on the mental state of Ukrainian students under martial law. *Polski Mercuriusz Lekarski*. 2024. Vol. LII. Is. 6. P. 711–718. DOI: <https://doi.org/10.36740/Merkur202406114> URL: <https://polskimercuriuszlekarski.pl/wp-content/uploads/2025/01/PolMerkurLek2024i6net.pdf>

4. Savchuk, B., & Snitovska, O. The problem of higher education management in the interdisciplinary discourse of Ukrainian scientists (the 90s of the XX th – first quarter of the XXI st centuries). *East European Historical Bulletin*. 2025. № 35. P. 129–141. DOI: <https://doi.org/10.24919/2519-058X.35.332685>

5. Bilavych H., Vintoniak O., Snitovska O., Sultanova N., Hnatyshyn S., Slyvka L., Savchuk B. Health-preserving: innovative educational technologies in the professional training of Ukrainian students during wartime. *Wiadomości Lekarskie*. 2025. Vol. LXXVIII. Is. 8. P. 1614–1623. DOI: <https://doi.org/10.36740/WLek/209515> URL: https://www.wiadomoscilekarskie.pl/pdf-209515-129156?filename=Health_preserving_.pdf

6. Savchuk B., Snitovska O., Tsaryk H., Dovgij O., Fedchyshyn N., Fedoniuk L., Bilavych H. V. Research of Ukrainian scientists on the development of national medical education systems: A meta-analysis. *Wiadomości Lekarskie*. 2025. Vol. LXXVIII. Is. 9. P. 1886–1892. DOI: <https://doi.org/10.36740/WLek/212532> <https://www.wiadomoscilekarskie.pl/pdf-212532-131758?filename=Research%20of%20Ukrainian.pdf/>

7. Savchuk B., Snitovska O. In search of a model: interdisciplinary studies of Ukrainian Scholars on the Policy of European Countries and the USA in the Sphere of Higher Education (the End of the 20th – the Beginning of the 21st Centuries). *East European Historical Bulletin*. 2025. № 37. P. 192–206. DOI: <https://doi.org/10.24919/2519-058X.37.346067>

Статті у наукових фахових виданнях України

8. Снітовська О.Й. Проблема глобалізації вищої освіти і українському науковому дискурсі (друга половина 90-х рр. XX – перше десятиліття XXI століть). *Перспективи та інновації науки. Серія «Педагогіка», «Психологія», «Медицина»*. 2023. № 16 (34). С. 336–346. [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2023-16\(34\)-336-346](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2023-16(34)-336-346).

9. Снітовська О.Й. Документальні джерела українських студій про розвиток зарубіжної вищої освіти (середина 90-х рр. ХХ – початок ХХІ століть). *Молодь і ринок*. 2023. № 11–12 (2019–220). С. 71–75. <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2023.296645>

10. Снітовська О.Й. Процес глобалізації вищої освіти в дослідженнях українських учених (10–20-ті роки ХХІ століття). *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2023. Вип. 70. Том. 2. С. 348–354. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/70-2-52>.

11. Snitovska O. Internationalization of higher education as an object of research by Ukrainian comparatives (Інтернаціоналізація вищої освіти як об'єкт дослідження українських компаративістів). *Mountain school of Ukrainian Carpaty*. 2023. № 29. S. 23–26. DOI: <https://doi.org/10.15330/msuc.2023.29.23-26>

12. Снітовська О.Й. Вища медична освіта в зарубіжжі в історіографії української педагогічної компаративістики. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Педагогіка. Соціальна робота»*. 2024. Вип. 2 (55). С. 99–103. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2024_2_20

13. Снітовська О.Й. Зарубіжні системи підготовки фахівців соціальної роботи у ЗВО в дискурсі української компаративістики. *Педагогічна наука і освіта ХХІ століття*. 2024. № 3. С. 185–196. DOI: <https://doi.org/10.35619/pse.vi3.53> URL: <https://pse.itup.com.ua/index.php/pse/article/view/53/49>

14. Снітовська О.Й. Поняття «інтернаціоналізація вищої освіти» в науково-педагогічному дискурсі. *Людинознавчі студії. Серія «Педагогіка»*. 2024. № 18 (50). С. 81–89. DOI: <https://doi.org/10.24919/2413-2039.18/50.11>

15. Снітовська О.Й. Проблема європейського виміру компетентнісної парадигми вищої освіти в працях українських дослідників. *Перспективи та інновації науки. Серія «Педагогіка», «Психологія», «Медицина»*. 2024. № 11 (45). С. 802–816. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-11\(45\)-802-816](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-11(45)-802-816) URL: <https://perspectives.pp.ua/index.php/pis/article/view/16675/16747>

16. Снітовська О.Й. Проблема педагогічної освіти та підготовки майбутніх учителів за кордом у рецепції української компаративістики. *Освіта та педагогічна наука*. 2024. № 3 (187). С. 75–85. DOI: [https://doi.org/10.12958/2227-2747-2024-3\(187\)-75-85](https://doi.org/10.12958/2227-2747-2024-3(187)-75-85)

17. Снітовська О.Й. Проблема якості вищої освіти в дослідженнях українських компаративістів: країнознавчий вектор. *Перспективи та інновації науки. Серія «Педагогіка», «Психологія», «Медицина»*. 2024. № 8 (42). С. 571–581. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-8\(42\)-571-581](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-8(42)-571-581) URL: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-8\(42\)-571-581](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-8(42)-571-581).

18. Снітовська О.Й. Розвиток національних систем вищої професійної освіти зарубіжних країн: дискурс української компаративістики. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2024. Вип. 77. Том. 3. С. 251–258. doi: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/77-3-34>

19. Снітовська О.Й. Розвиток післядипломної педагогічної освіти та підвищення кваліфікації вчителів у зарубіжних країнах у рецепції української компаративістики. *Нова педагогічна думка*. 2024. № 3 (119). С. 8–13. DOI: <https://doi.org/10.37026/2520-6427-2024-119-3-8-13>.

20. Снітовська О.Й. Університетська освіта в зарубіжжі в дослідженнях українських компаративістів: проєвропейський вектор. *Педагогічний альманах*. 2024. Вип. 56. С. 152–159. DOI: <https://doi.org/10.37915/pa.vi56.554>.

21. Снітовська О.Й. Університетська освіта в історіографії української педагогічної компаративістики: країнознавчий вектор. *Інноватика у вихованні*. 2024. Вип. 20. С. 129–139. 2024. DOI: <https://doi.org/10.35619/iuu.v1i20.652>

22. Снітовська О.Й. Феномен якості вищої освіти в дослідженнях вітчизняних науковців: глобальний та європейський вектори. *Молодь і ринок*. 2024. № 9 (229). С. 160–165. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2024.312389>

23. Snitovska O.Y. Development of higher medical education abroad in the studies of Ukrainian comparativists. *Медична освіта*. 2024. № 3. Р. 64–69. DOI: <https://doi.org/10.11603/m.2414-5998.2024.3.14966>

24. Snitovska O.Y. Development of distance learning in higher education abroad in the historiography of Ukrainian pedagogical science. *Mountain School of Ukrainian Carpaty*. 2024. № 30. Р. 31–35. DOI: <https://doi.org/10.15330/msuc.2024.30.31-35>

25. Савчук Б., Вінтоняк О., Снітовська О. Коучинг як педагогічна технологія: дефінітивний аналіз українського та зарубіжного дискурсу. *Педагогічна наука і освіта XXI століття*. 2024. № 2. С. 39–48. DOI: <https://doi.org/10.35619/pse.vi2.23>

26. Снітовська О.Й. Зарубіжний досвід формування та виховання особистості здобувача вищої освіти в дослідженнях українських компаративістів. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2025. Вип. 86. Т. 3. С. 302–307. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/86-3-45> https://aphn-journal.in.ua/archive/86_2025/part_3/47.pdf.

27. Снітовська О.Й. Проблема реформування системи вищої освіти у зарубіжжі в українському міждисциплінарному дискурсі. *Педагогічна наука і освіта XXI століття*. 2025. № 4. С. 230–241. DOI: <https://doi.org/10.35619/pse.vi4.75> URL: <https://pse.itup.com.ua/index.php/pse/article/view/75/65>.

28. Снітовська О.Й. Рецепція проблеми інтернаціоналізації вищої освіти в українській педагогічній компаративістиці. *Вісник науки та освіти*. 2025. № 4 (34). С. 1667–1678. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-4\(34\)-1667-1678](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-4(34)-1667-1678)

29. Снітовська О.Й. Проблема організації науково-дослідної роботи у ЗВО зарубіжжя в історіографії української компаративістики. *Молодь і ринок*. 2025. № 5–6 (267–238). С. 178–183. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2025.332815> URL: <http://mir.dspu.edu.ua/article/view/332815/322003>.

30. Снітовська О.Й., Пискливець Т.І. Особливості вищої медичної освіти в Україні й Німеччині: історичний контекст. *Медична освіта*. 2025. (1), 13–17. <https://doi.org/10.11603/m.2414-5998.2025.1.15365>

Опубліковані праці апробаційного характеру

31. Снітовська О.Й., Пилипчук І.С., Флуд В.В. Сучасні вимоги та виклики для викладачів вищого медичного навчального закладу в умовах пандемії COVID-19. *Art of Medicine*. Івано-Франківськ, 2021. №3. С. 131–134. URL: <https://doi.org/10.21802/artm.2021.3.19.131>

32. Снітовська О.Й. Рефлексії глобалізму та антиглобалізму вищої освіти в українському науковому дискурсі. *Світ наукових досліджень. Міжнародна мультидисциплінарна наукова інтернет-конференція*. Польща, м. Ополе, 2023. Вип. 25. URL: <https://www.economy-confer.com.ua/full-article/5128/>.

33. Снітовська О.Й. Особливості джерельної бази досліджень українських науковців про розвиток вищої освіти в зарубіжжі. *The 12th International scientific and practical conference «European scientific congress»* (December 25–27, 2023) BarcaAcademyPublishing, Madrid, Spain. 2023. С. 293–299. <https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2023/12/EUROPEAN-SCIENTIFIC-CONGRESS-25-27.12.23.pdf>.

34. Снітовська О.Й. Процеси інтеграції та глобалізації вищої освіти в українському міждисциплінарному дискурсі. *Міжн. наук.-практ. конф. Ефективне управління як двигун фінансово-економічного розвитку: матеріали*. Суми, 2023. С. 235–237. URL: <https://researcheurope.org/wp-content/uploads/2023/12/re-17.12.2023.pdf>.

35. Снітовська О.Й. Розвиток університетської освіти в зарубіжжі у дослідженнях українських філософів. *The 8th International scientific and practical conference “Perspectives of contemporary science: theory and practice”*. Lviv, Ukraine. 2024. С. 359–363. URL: <https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2024/09/PERSPECTIVES-OF-CONTEMPORARY-SCIENCE-THEORY-AND-PRACTICE-16-18.09.2024.pdf>.

36. Снітовська О.Й. Терміносистема дистанційної освіти в українському та зарубіжному науковому дискурсі. *Міжн. наук.-практ. конф. Наука та освіта в умовах воєнного часу* (Дніпро, 18 жовтня 2024 р.). С. 61–64. URL: <https://researcheurope.org/wp-content/uploads/2024/10/re-18.10.2024.pdf>.

37. Снітовська О.Й. Наукометричний аналіз української бібліографії про розвиток дистанційної освіти в зарубіжжі. *Сучасні виклики та актуальні проблеми науки, освіти та технологій: зб. тез доп. міжн. наук.-практ. конф.* (Полтава, 23 жовтня 2024 р.). Полтава: ЦФЕНД, 2024. С. 7–9. URL: <https://www.economics.in.ua/2024/10/23.html/>

38. Чемерис О., Сергієнко В., Снітовська О. Актуальні питання підготовки здобувачів ступеня доктора філософії у Львівському національному медичному університеті імені Данила Галицького в кризових

умовах: адаптація та виклики. *Підготовка дисертацій в умовах воєнного стану: актуальні питання та шляхи їх вирішення*: матер. Міжн. наук.-практ. конф. (Львів – Торунь, 28 вересня 2024 р.). Львів – Торунь: Liha-Pres, 2024. С. 176–177. URL: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-411-8-48>.

39. Снітовська О.Й. Поняття «педагогічна освіта» в українському та зарубіжному дискурсі. *The 6th International scientific and practical conference «Future of science: innovations and perspectives»* (April 21-23, 2025) SSPG Publish, Stockholm, Sweden. 2025. P. 256–258 <https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2025/04/FUTURE-OF-SCIENCE-INNOVATIONS-AND-PERSPECTIVES-21-23.04.25.pdf>.

40. Снітовська О.Й. До проблеми походження поняття «інтернаціоналізація вищої освіти». *Modern Trends in the Development of Economy, Technology and Industry: Collection of Scientific Papers «International Scientific Unity» with Proceedings of the 3rd International Scientific and Practical Conference. April 9-11, 2025*. Toronto, Canada. С. 260–262. DOI: 10.70286/ISU-09.04.2025/ URL: https://isu-conference.com/wp-content/uploads/2025/04/Toronto_Canada_09.04.25.pdf.

41. Снітовська О.Й. Поняття «професійна освіта» в українському та зарубіжному дискурсі. *The 10th International scientific and practical conference «Current trends inscientific research development»* (May 8-10, 2025) BoScience Publisher, Boston, USA. 2025. P. 419–420. <https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2025/05/CURRENT-TRENDS-IN-SCIENTIFIC-RESEARCH-DEVELOPMENT-8-10.05.25.pdf>

42. Снітовська О.Й. Зарубіжний досвід роботи з обдарованими студентами в дослідженнях українських науковців. *International scientific conference proceedings «Future in the results of modern scientific research '2025»*. Karlsruhe, Germany. С. 136–142 DOI: 10.30890/2709-1783.2025-40-00-21 URL: <https://www.proconference.org/index.php/gec/article/view/gec40-00-021>

43. Снітовська О.Й. Методологічні підходи українських компаративістів щодо інтерпретації та адаптації зарубіжного досвіду у вітчизняну систему вищої освіти. *Modern engineering and innovative technologies*. 2025. Is. 40. Part 3. P. 90–100. DOI: <https://doi.org/10.30890/2567-5273.2025-40-03> URL: <https://www.moderntechno.de/index.php/meit/issue/view/meit40-03>

8. Аналіз дисертаційної роботи Снітовської О.Й. та опублікованих праць дає змогу зробити висновок, що дисертація є самостійною завершеною науково-дослідною роботою, в якій вирішена актуальна наукова проблема у галузі педагогіки, а саме системно досліджено питання розбудови української історіографії зарубіжної вищої освіти періоду 90-х рр. ХХ – першої чверті ХХІ ст., на основі розробленої періодизації та класифікації наукових джерел здійснено аналіз рецепції глобалізаційних процесів у вищій школі та апробовано авторську програму метааналізу доробку вітчизняних компаративістів, визначено шляхи імплементації здобутого

історіографічного досвіду у практику реформування сучасної системи освіти України. Наукові положення та висновки дисертації не містять положень, висновків і результатів кандидатської дисертації здобувача за темою «Інтелектуалізм як модус літературного простору: світоглядно-філософські та поетико-стилістичні аспекти». Наукова і практична цінність отриманих висновків та положень, новизна та ефективність рішень дають підставу

ВВАЖАТИ, що дисертаційна робота Снітовської Ольги Йосипівни на тему «Розвиток зарубіжної вищої освіти в українській історіографії 90-х рр. ХХ – першої чверті ХХІ століть», подана на здобуття доктора педагогічних наук, за своїм науковим рівнем та практичною цінністю, змістом та оформленням повністю відповідає вимогам пп. 7 та 9 «Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук», затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197, та паспорту спеціальності 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки.

РЕКОМЕНДУВАТИ дисертаційну роботу на тему «Розвиток зарубіжної вищої освіти в українській історіографії 90-х рр. ХХ – першої чверті ХХІ століть», подану Снітовською Ольгою Йосипівною на здобуття ступеня доктора педагогічних наук, до захисту у спеціалізованій раді Д36.053.01 за спеціальністю 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки.

Рецензенти:

Доктор філософських наук, професор,
завідувач кафедри філософії,
соціології та політології
імені професора Валерія Скотного

 Надія СКОТНА

Доктор педагогічних наук, професор
кафедри загальної педагогіки
та дошкільної освіти

 Марія ЧЕПІЛЬ

Доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри педагогіки
та методики початкової освіти

 Ірина САДОВА

